

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu JUDr. Elišky Cihlářové a soudců JUDr. Jaroslava Hubáčka, Mgr. et Ing. et Bc. Radovana Havelce, JUDr. Milady Tomkové a Mgr. Jana Passera v právní věci stěžovatele **H. W.**, zastoupeného Mgr. Lilianou Balašovou - Vochalovou, advokátkou se sídlem v Praze 2, náměstí I. P. Pavlova 3, za účasti **Ministerstva vnitra**, se sídlem v Praze 7, Nad Štolou 3, v řízení o kasační stížnosti proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 19. 3. 2007, č. j. 64 Az 11/2006 - 49,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e o d m í t á** pro nepřijatelnost.
- II.** Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.
- III.** Původnímu zástupci stěžovatele advokátovi JUDr. Lumíru Calábkovi **s e u r č u j e** na odměně za zastupování částka 2856 Kč, která mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto usnesení.

O d ů v o d n ě n í :

Stěžovatel se kasační stížností podanou v zákonné lhůtě domáhá zrušení rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 19. 3. 2007, č. j. 64 Az 11/2006 - 49, kterým byla zamítnuta žaloba stěžovatele proti rozhodnutí Ministerstva vnitra (dále jen „ministerstvo“) ze dne 30. 1. 2006, č. j. OAM-61/LE-VL02-VL02-2006, jímž byla zamítnuta jako zjevně nedůvodná jeho žádost o udělení azylu podle ustanovení § 16 odst. 2 zákona č. 325/1999 Sb., ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „zákon o azylu“).

Nejvyšší správní soud, po konstatování přípustnosti kasační stížnosti, se ve smyslu ustanovení § 104a s. ř. s. zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Pokud by totiž tomu tak nebylo, musela by být podle citovaného ustanovení odmítnuta jako nepřijatelná.

Zákonný pojem „přesah vlastních zájmů stěžovatele“, který je podmínkou přijatelnosti kasační stížnosti, představuje typický neurčitý právní pojem. Do soudního řádu správního byl zaveden zákonem č. 350/2005 Sb. s účinností ke dni 13. 10. 2005. Ve věcech azylu v nové úpravě institutu nepřijatelnosti (§ 104a s. ř. s.) je nyní kasační stížnost mimořádným opravným prostředkem omezeným na případy objektivní nutnosti rozhodnutí Nejvyššího správního soudu. Z těchto důvodů bude kasační stížnost ve věcech azylu přijata k projednání jen tehdy, jestliže rozhodování o ní umožní Nejvyššímu správnímu soudu zároveň plnit obecnější sjednocující funkci v systému správního soudnictví. S ohledem na ochranu veřejných subjektivních práv fyzických a právnických osob je vhodné připomenout,

že stěžovateli byla soudní procesní ochrana již jednou poskytnuta individuálním projednáním jeho věci na úrovni krajského soudu, a to v plné jurisdikci.

Přesahem vlastních zájmů stěžovatele (který ve věcech azylu jedinečně vede k meritornímu projednání kasační stížnosti), je jen natolik zásadní a intenzivní situace, v níž je – kromě ochrany veřejného subjektivního práva jednotlivce – pro Nejvyšší správní soud též nezbytné vyslovit právní názor k určitému typu případů či právních otázek. To prakticky znamená, že přesah vlastních zájmů stěžovatele je dán jen v případě rozpoznatelného dopadu řešení právní otázky nad rámec konkrétního případu. Primárním úkolem Nejvyššího správního soudu v tomto řízení je proto nejen ochrana individuálních veřejných subjektivních práv, nýbrž také výklad právního řádu a sjednocování rozhodovací činnosti krajských soudů.

O přijatelnou kasační stížnost se tak prakticky může jednat v následujících typových případech: 1) Kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu. 2) Kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně. Rozdílnost v judikatuře přitom může vyvstat na úrovni krajských soudů i v rámci Nejvyššího správního soudu. 3) Kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit tzv. judikatorní odklon. To znamená, že Nejvyšší správní soud ve výjimečných a odůvodněných případech sezná, že je namístě změnit výklad určité právní otázky, řešené dosud správními soudy jednotně. 4) Další případ přijatelnosti kasační stížnosti bude dán tehdy, pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotně-právního postavení stěžovatele.

O zásadní právní pochybení se v konkrétním případě může jednat především tehdy, pokud: a) Krajský soud ve svém rozhodnutí nerespektoval ustálenou a jasnou soudní judikaturu a nelze navíc vyloučit, že k tomuto nerespektování nebude docházet i v budoucnu. b) Krajský soud v jednotlivém případě hrubě pochybil při výkladu hmotného či procesního práva.

Zde je však třeba zdůraznit, že Nejvyšší správní soud není v rámci této kategorie přijatelnosti povolán přezkoumávat jakékoliv pochybení krajského soudu, ale pouze pochybení tak výrazné intenzity, o němž se lze důvodně domnívat, že kdyby k němu nedošlo, věcné rozhodnutí krajského soudu by bylo odlišné. Nevýrazná pochybení především procesního charakteru proto zpravidla nebudou dosahovat takové intenzity, aby způsobila přijatelnost následné kasační stížnosti.

Přijatelnost kasační stížnosti je proto třeba odlišovat od přípustnosti kasační stížnosti na straně jedné a důvodnosti na straně druhé. Přípustnost (či tedy spíše absence některého z důvodů nepřípustnosti) kasační stížnosti je dána splněním zákonných procesních předpokladů, jako je včasné podání kasační stížnosti (§ 106 odst. 2 s. ř. s.), řádné zastoupení (§ 105 odst. 2 s. ř. s.), absence dalších zákonných důvodů nepřípustnosti (§ 104 s. ř. s.) apod. Důvodnost kasační stížnosti na straně druhé je otázkou věcného posouzení kasačních důvodů stěžovatelem uváděných (§ 103 odst. 1 s. ř. s.). Pokud tedy kasační stížnost splňuje zákonné podmínky procesní přípustnosti, pak je způsobem výše naznačeným zkoumán přesah vlastních zájmů stěžovatele, tedy její přijatelnost. Jinými slovy, přichází-li stěžovatel s námitkami, o nichž se Nejvyšší správní soud vyslovil již dříve a své rozhodnutí zveřejnil, není nutné ani efektivní, aby v obdobné věci znovu jednal a rozhodoval, když výsledkem by byl nepochybně stejný závěr. Je-li kasační stížnost přípustná i přijatelná, Nejvyšší správní soud posoudí její důvodnost.

Z výše uvedeného plyne, že je v zájmu stěžovatele v řízení o kasační stížnosti ve věcech azylu splnit podmínky přípustnosti kasační stížnosti a svoji stížnost opřít o některý z důvodů uvedených v ustanovení § 103 odst. 1 s. ř. s. Zájemem stěžovatele je však rovněž uvést, v čem spatřuje, v mezích kritérií přijatelnosti popsaných výše, v konkrétním případě přesah svých vlastních zájmů, a z jakého důvodu by tedy měl Nejvyšší správní soud předloženou kasační stížnost věcně projednat.

V projednávané věci stěžovatel opírá kasační stížnost o důvody uvedené v ustanovení § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s.

Stěžovatel v kasační stížnosti namítá, že ministerstvo nezjistilo dostatečně a úplně skutkový stav věci a v důsledku toho pochybilo i v právním posouzení celé záležitosti. Pokud pak krajský soud dospěl k závěru, že jeho námitky v uvedeném směru nejsou důvodné, není z jeho rozhodnutí zřejmé, jak k takovému závěru dospěl. Napadený rozsudek krajského soudu je proto též nepřezkoumatelný.

Nejvyšší správní soud konstatuje, že námitka kasační stížnosti o neúplném zjištění skutkového stavu věci správním orgánem a nepřezkoumatelnosti rozsudku krajského soudu je zcela obecná a není z ní patrné, v jakém směru a jakých konkrétních pochybení se měl správní orgán a krajský soud dopustit. Takto formulovaná výhrada je v rozporu s ustálenou judikaturou Nejvyššího správního soudu, která byla zaujata v souvislosti s konkretizací stížních námitek. Nejvyšší správní soud v usnesení ze dne 24. 11. 2004, č. j. 1 Afs 47/2004 - 74, www.nssoud.cz zaujal názor, že „není důvodem kasační stížnosti ve smyslu § 103 odst. 1 s. ř. s., cituje-li stěžovatel toliko zákonný text tohoto ustanovení nebo jeho část, aniž by jej v konkrétní věci specifikoval, a nekonkretizuje-li vady v řízení či vady v právním úsudku, jichž se soud podle stěžovatele dopustil“. Obdobně se vyslovil Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 13. 4. 2004, č. j. 3 Azs 18/2004 - 37, uveřejněném pod č. 312/2004 Sbírky rozhodnutí Nejvyššího správního soudu, kde uvedl, že „pokud stěžovatelka v kasační stížnosti uvádí pouze námitky obecného charakteru, aniž upřesňuje, které konkrétní důkazy či podklady pro rozhodnutí žalovaného v odůvodnění jeho rozhodnutí chybí, je takové tvrzení bez uvedení konkrétních skutečností nedůvodné. Nejvyšší správní soud vychází z premisy „necht’ si každý střeží svá práva“; proto nemůže stěžovatelka v kasační stížnosti úspěšně namítat, že správní orgán či soud v předcházejícím řízení nezjistily důsledně skutečný stav věcí, pokud sama neuvádí skutečnosti či důkazy, které pro takové tvrzení svědčí“. Krajský soud v napadeném rozsudku výstižně uvedl, že správní orgán vycházel při svém rozhodování ze žádosti o udělení azylu a z obsahu protokolu o pohovoru vedeného za účasti tlumočnicka z jazyka čínského, v nichž stěžovatel uváděl rozhodné skutečnosti pro posouzení jeho žádosti o udělení azylu. Jelikož šlo o standardní důkazy, které slouží ke zjištění skutkového stavu věci, dovodil krajský soud, že nelze vytýkat správnímu orgánu pochybení ohledně zjištění skutkového stavu věci. Krajský soud shledal i to, že z odůvodnění napadeného správního rozhodnutí vyplývá, které skutečnosti byly podkladem rozhodnutí, jakými úvahami byl veden správní orgán při hodnocení důkazů a při použití právního předpisu, na základě nichž rozhodoval. Rozsudek krajského soudu proto nelze v tomto směru považovat za nepřezkoumatelný.

Stěžovatel v kasační stížnosti především namítá, že z obsahu spisu vyplývá jeho obava z ohrožení života, případně svobody pro zastávání politických názorů, neboť se svým otcem předal čínské tajné vojenské materiály agentovi z T. Nemůže proto souhlasit se závěrem

krajského soudu, že podal žádost o udělení azylu s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění. Nezná český jazyk a nevěděl o možnosti požádat o udělení azylu dříve.

Judikatura Nejvyššího správního soudu dává dostatečnou odpověď na uvedenou námitku stěžovatele.

Nejvyšší správní soud poukazuje na to, že se konstantní judikatura již vyslovila k zákonným podmínkám zamítnutí žádosti o udělení azylu jako zjevně nedůvodné podle ustanovení § 16 odst. 1 písm. k) zákona o azylu, resp. § 16 odst. 2 téhož zákona.

Krajský soud při rozhodování vycházel z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 1. 2005, č. j. 4 Azs 300/2004 - 36 www.nssoud.cz, podle něhož „byla-li žádost o azyl podána až poté, co bylo rozhodnuto o správním vyhoštění žadatele, a tato žádost byla zamítnuta jako zjevně nedůvodná podle § 16 odst. 1 písm. k) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů, nemohou před soudem obstát námitky nesprávného posouzení skutkového stavu věci vztahující se k důvodům udělení azylu“. Stěžovatel vstoupil na území České republiky již dne 3. 7. 2001 s tehdy platným cestovním dokladem a turistickým vízem, které ho opravňovalo k pobytu na tomto území po dobu 11 dnů. Poté na území České republiky pobýval zcela vědomě nelegálně a o udělení azylu požádal až dne 20. 1. 2006, tedy poté, co mu bylo rozhodnutím ze dne 10. 1. 2006 uloženo správní vyhoštění na dobu 3 roků se lhůtou k vycestování z území České republiky do 30 dnů ode dne ukončení zajištění. Již z toho je zřejmé, že stěžovatel požádal o udělení azylu s cílem vyhnout se vyhoštění. Velmi dlouhá doba pobytu stěžovatele na území České republiky (4,5 roku), během níž měl možnost se svobodně a volně pohybovat, byla totiž dostatečně dlouhá k tomu, aby mohl požádat o udělení azylu dříve, měl-li skutečný zájem o udělení azylu, než mu bylo uloženo správní vyhoštění, protože skutečnosti, které stěžovatel uvedl v žádosti o udělení azylu, mu byly známy již dříve a v podání žádosti o udělení azylu mu nebránily žádné objektivní okolnosti.

Stěžovatel rovněž namítal, že jeho žádost o udělení azylu není zjevně nedůvodná ve smyslu ustanovení § 16 odst. 2 zákona o azylu, a proto ministerstvo i krajský soud pochybily, pokud neposuzovaly „splnění podmínek podle ustanovení § 91 zákona o azylu“.

Se zřetelem k obsahu výpovědi stěžovatele při pohovoru dne 26. 1. 2006, kdy uvedl, že nemá přesné informace, o jaké dokumenty, které jeho otec měl předat, šlo, a vzhledem k tomu, že žádost o udělení azylu byla podána po několikaletém pobytu stěžovatele na území České republiky (4,5 roku) a krátce po vydání rozhodnutí o správním vyhoštění, je zřejmé, že stěžovatel podal žádost o udělení azylu s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění, ačkoliv mohl požádat o udělení azylu již dříve. Nejsou tedy žádné pochyby o správnosti zamítnutí žádosti stěžovatele o udělení azylu podle ustanovení § 16 odst. 2 zákona o azylu, podle něhož „jako zjevně nedůvodná se zamítne i žádost o udělení azylu, je-li z postupu žadatele patrné, že ji podal s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění, vydání nebo předání k trestnímu stíhání do ciziny, ačkoliv mohl požádat o udělení azylu dříve, a pokud žadatel neprokáže opak“. Pokud pak jde o námitku ohledně neposuzování podmínek ustanovení § 91 zákona o azylu ministerstvem a krajským soudem, je třeba poukázat na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 9. 2004, č. j. 5 Azs 230/2004 - 45, www.nssoud.cz, v němž tento soud vyslovil právní názor, že „správní orgán není povinen rozhodnout o překážce vycestování, jestliže žádost o azyl byla zamítnuta podle § 16 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění zákona č. 2/2002 Sb. Pouze v případě udělení či neudělení azylu v režimu § 12, § 13 a § 14

téhož zákona je ve smyslu § 28 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, obligatorní částí rozhodnutí konstatování, zda se na cizince vztahuje překážka vycestování“.

Ustálená a vnitřně jednotná judikatura Nejvyššího správního soudu poskytuje tedy dostatečnou odpověď na všechny námitky podávané v kasační stížnosti. Nejvyšší správní soud neshledal ani žádné další důvody pro přijetí kasační stížnosti k věcnému projednání. Za těchto okolností Nejvyšší správní soud konstatuje, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele.

Nejvyšší správní soud proto shledal kasační stížnost stěžovatele nepřijatelnou a z tohoto důvodu ji odmítl (§ 104a odst. 1 s. ř. s.).

Výrok o nákladech řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 3, věty první za použití ustanovení § 120 s. ř. s., podle něhož žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, byl-li návrh odmítnut.

Stěžovatel byl v řízení o kasační stížnosti zastoupen nejprve soudem ustanoveným advokátem JUDr. Lumírem Calábkem, jenž podle obsahu spisu dne 24. 4. 2007 vypracoval podanou kasační stížnost, kterou v zákonné lhůtě podal u Krajského soudu v Ostravě. Dne 21. 5. 2007 pak vypracovala kasační stížnost proti témuž rozsudku advokátka Mgr. Liliana Balašová - Vochalová, která současně předložila i plnou moc udělenou jí stěžovatelem. Tato kasační stížnost byla osobně předána Krajskému soudu v Ostravě dne 23. 5. 2007, tj. po uplynutí lhůty k jejímu podání, když stěžovateli byl rozsudek doručen dne 23. 4. 2007. Nejvyšší správní soud proto rozhodoval o kasační stížnosti podané advokátem JUDr. Lumírem Calábkem, ale stěžovatele v řízení o této kasační stížnosti zastupovala advokátka Mgr. Liliana Balašová - Vochalová, neboť tuto vůli vyjádřil stěžovatel plnou mocí, kterou jí udělil dne 21. 5. 2007. Za tohoto stavu činí odměna soudem ustanoveného advokáta JUDr. Lumíra Calábka částku 2856 Kč (jeden úkon právní služby za 2100 Kč podle § 7 a § 9 odst. 3 písm. f) vyhlášky č. 177/1996 Sb., ve znění pozdějších předpisů, s přihlédnutím k ustanovení § 11 odst. 1 písm. d) citované vyhlášky, kterým je podání ve věci samé a náhrada hotových výdajů 300 Kč podle § 13 odst. 3 citované vyhlášky a 19 % daň z přidané hodnoty). Jiné úkony právní služby nebyly doloženy.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 13. září 2007

JUDr. Eliška Cihlářová
předsedkyně senátu